

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Юрий Страшимиров Кучев – член на научното жури по обявения от СУ „Св. Кл. Охридски“ в ДВ, бр. 96/17.11.23 г. конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по област на висшето образование - 3. социални, стопански и правни науки; професионално направление - 3.6. право (Финансово и данъчно право)

Със заповед № РД-38-630/29.11.2023 г. на ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ съм определен за член на научно жури за провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование - 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление - 3.6. Право (Финансово и данъчно право), обявен за нуждите на Юридическия факултет на СУ.

Доц. д-р Атанас Огнянов Симеонов от ЮФ на СУ е единствен кандидат в обявения конкурс. Същият участва в него с **една монография** на тема: *„Издаване на решения по прилагане на митническото законодателство на Европейския съюз“*, **две студии, осем статии и три учебни помагала.**

Кандидатът е магистър по право на СУ „Св. Кл. Охридски“ от 1997 г. В катедра “Административноправни науки” на ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски” става **асистент** през 1999 г., **ст. асистент** от 2002 г. и **гл. асистент** от 2008 г. по Финансово и Данъчно право. През 2008 г., след защита на дисертационен труд на тема: *„Митническо задължение”*, придобива научна и образователна степен **Доктор по право**. От 2014 г., след защита на монографичен труд на тема: *„Тарифно класиране и произход на стоките съгласно митническото законодателство на ЕС“*, е **доцент** по Финансово и Данъчно право.

В учебната дейност доц. Симеонов се представя като високо уважаван и изявен преподавател по финансово и най-вече митническо право. Води

курсове по „Митническо право“ и „Финансово право“ в специалност Право на ЮФ на СУ, „Основи на финансовото право“ и „Международни икономически организации“ в специалност Международни отношения на ЮФ на СУ. Води лекции по „Основи на финансовото и данъчното право“ в Стопанския факултет на СУ. В докторантското училище на ЮФ на СУ води лекционен курс по „Финансов контрол върху публичните средства“. По настоящем е и научен ръководител на докторант към катедрата по Административноправни науки на Факултета.

Експертните качества и академични познания на доц. Симеонов по финансово, данъчно и митническо право, го правят желан лектор на практическите семинари на Върховния административен съд, Агенция „Митници“, Центъра за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“. Кандидатът е известен с успешна практика, в посочената по-горе материя, като адвокат в Софийска адвокатска колегия. Член е на редакционната колегия на сп. „Съвременно право“. През 2016 г. е бил Ръководител на международен проект на тема „Предизвикателства пред финансовото управление и контрол на средствата от Европейския съюз“ на ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“, катедра „АПН“.

От представените за участие в конкурса документи е видно, че доц. д-р Атанас Огнянов Симеонов отговаря на всички специфични изисквания на Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ за заемане на академичната длъжност „професор“, като всички изисквания относно процедурата и представените научни трудове са спазени. Надхвърлени са минималните национални изисквания, и допълнителните такива на СУ, за заемане на академичната длъжност, като по групи показатели са достигнати **550 наукометрични точки** от 450 изискуеми.

Представеният за рецензия основен монографичен труд **„Издаване на решения по прилагане на митническото законодателство на Европейския съюз“** - УИ „Св. Климент Охридски“, 2023, ISBN: 978-954-07-5697-4 е в обем от 453 стр. Състои се от въведение, четири глави, и заключение. Има съдържание, списък на съкращенията, богата библиографска справка от 119 заглавия, от които 34 на чужди автори. Бележките под линия са общо 106 на брой. Обстойно е анализирана свързаната с темата съдебна практика на СЕС, ВАС и АССГ, като са обсъдени повече от 70 решения. Изпълнени са условията на ЗРАСРБ, като изградената структура отговаря на поставените в изследването основни задачи.

В **глава първа** са разгледани трудностите свързани с издаването на решенията на митническите органи, видове, компетентност, действие.

В **глава втора** е отредено място на подробното разглеждане на начина на приложение на принципа на „служебното начало“ и участниците в различните производства.

В **глава трета** обстойно са разгледани различните митнически административни производства по отмяна, изменение, обезсилване, възобновяване и осъществявания контрол.

Глава **четвърта** е **изцяло** посветена на спецификата на издаването на благоприятстващо решение за обвързваща информация и икономически оператор.

Цялостният и комплексен преглед на труда, ми дава основание да дам положителна оценка за неговите качества.

Най-напред става дума за **първото подробно и детайлно изследване** в страната на митническата уредба, въведена с влезлия в сила през 2013 г. Митнически кодекс на Съюза. **Впечатлен съм** от мащабността на изследването и демонстрираното детайлно познаване до най-малките подробности и елементи на разработваната материя. Изложението явно

показва, че доц. Симеонов „плава“ в свои води. Тези му задълбочени знания му дават възможността с **лекота** и изключително **точно аргументиране** да застъпва тези, извлича проблеми и предлага варианти за разрешаването им. Изключително позитивно и **рядко срещано** в нашата научна литература е отправянето на **предложения за изменение**, не само на нашата нормативна уредба, а и **на нормативната уредба на ЕС**. Това показва, че българската правна наука отдавна е станала част от европейската такава. За това говори изключително адекватното и добре аргументирано предложение за изграждане на една обща на ЕС митническа администрация. След като приходът от митата е един от основните източници на средствата в ЕС (самият ЕС е възникнал като митнически съюз), то абсолютно логично и добре обосновано е предложението на доц. Симеонов да се изгради и специализирана администрация, занимаваща се изключително с администрирането на този значим източник на средства в бюджета на съюза. След като има сравнително обща нормативна уредба, процедури и изградена единна информационна система, абсолютно логично е да се изгради и единна администрация. Това значително би приближило ЕС към целта за премахване на препятствията за свободното движение на стоки в рамките на Съюза и единния пазар, а също така и на вноса и износа на такива.

Считам за логично, адекватно и навременно предложението за хармонизация - структурна и функционална на митническите администрации на отделните държави членки в рамките на Съюза.

В тази връзка подкрепям и считам за изключително важно и полезно изясняването на съдържанието на редица понятия, използвани в Митническия кодекс на Съюза, и най-вече на понятието „стока“. Това е стар интерес в предишни разработки на автора, като в настоящата монография демонстрира добро осмисляне и развитие в разбирането си, като задълбочено научно го надгражда.

Съществен научен принос намирам и в демонстрираната възможност на автора да извлича и формулира констатирани от него проблеми на митническата правна уредба на национално ниво и на ниво на ЕС, липсата на стиковка помежду им. Налице е голяма административна сложност и обремененост на уредените процедури, затрудняващи, както комуникацията, така и практическото проследяване на стоката в реално време. Констатирана слабост е липсата на адекватен контрол по отношение на стоките въвеждани на територията на Съюза, поставени под режим „транзит“.

Правилен е изводът и отправените критики по повод уредбата на издаването на индивидуални административни актове по МКС, без съобразяването с националните специфики на законодателствата на държавите членки, като намирам за изключително находчиви и прагматични предложените механизми за отстраняването на проблемите. На национално ниво е изведен недостатък в Закона за митниците, при препращането към АПК и ДОПК и липсата на съгласуваност (синхрон) между тях.

Подкрепям направения извод за недопустимост на изискването заявителят, при издаване на обвързваща информация, да посочва и правното основание за определянето на произхода. Тук заявителят трябва само да даде фактите, а не и да извършва дейността на митническите органи и да прави правните изводи. Това е тяхно задължение стоящо в основата на това дали да се издаде или не даден акт, и дали да се извърши или не едно действие. Още от римско време е известна сентенцията: „*Da mihi factum, dabo tibi ius*“ - Дай ми фактите и ще ти дам правото! Изцяло споделям и неудовлетвореността на автора, изразена в монографията, относно програмата за действие свързана със създаването на нова митническа система на Общността.

Не е по-различно положението и с останалите представени от кандидата негови оригинални публикации – двете студии, статиите и помагалата.

В студията *„Митническо сътрудничество в рамките на всеобхватно икономическо и търговско споразумение между Канада, от една страна, и Европейския съюз и неговите държави членки, от друга страна. Върховенство на правото - Актуални проблеми“*, изд. Нов български университет, 2021, с. 64÷87, ISBN: 978-619-233-199-3 се разглеждат въпросите свързани с по-ефикасно митническо сътрудничество между САЩ и Канада с ЕС, и необходимостта от създаване на централизирана митническа администрация на ЕС за улесняване на вътрешната и външната комуникация.

Студията *„Решения, отнасящи се до обвързваща информация, издавани по реда на Митническия кодекс на Съюза“*, изд. Нов български университет, Law Journal of New Bulgarian University, брой: 1, 2023 г., ISSN (online): 1314-5797, 26 с. е посветена на въпросите, свързани с издаването на решения, отнасящи се до обвързваща информация и преодоляване на възникващите противоречия.

Статиите: *„Митнически нарушения и наказания в законодателната рамка на Европейския съюз.“* - 50 години закон за административните нарушения и наказания - история, традиции, бъдеще. УИ "Св. Климент Охридски", 2020, с. 74÷83, ISBN:978-954-07-4975-4; *„Обезсилване на благоприятни решения, издавани от митническите органи по реда на Митническия кодекс на Съюза“*, сп. „Съвременно право“ - София: Сиби, 1990, ISSN 0861-1815, брой: 3, 2022, с. 7-22, ISSN (print):0861-18-15, Ref, IEEE Xplore; *„Отмяна и изменение на благоприятни решения по реда на Митническия кодекс на Съюза“*, сп. „Норма“, брой: 4, 2023, с. 1÷13, Издателство „Сиела“, ISSN (online): 1314-5118; *„Отмяна и изменение на решения издадени без предварително*

заявление по реда на Митническия кодекс на Съюза“, сп. „Норма“, 2023, № 1, с. 1-10, ISSN (online): 1314-5118; *„Митническо сътрудничество в рамките на всеобхватно икономическо и търговско споразумение между Канада, от една страна, и Европейския съюз и неговите държави членки, от друга страна“* - Върховенство на правото - актуални проблеми. София: НБУ, 2021, с. 64÷87. ISBN: 978-619-233-199-3; *„Решения, отнасящи се до обвързваща информация, издавани по реда на Митническия кодекс на Съюза“* - НБУ, 2023, № 1, с. 12÷30. ISSN (online): 1314-5797, са посветени на митническа тематика. С тях са локализирани редица проблеми в дейността на митническата администрация на национално и на ниво на ЕС, като включват и редица удачно направени предложения за тяхното преодоляване, включително и с предложения *de lege ferenda* на възникналите проблеми.

В същото време доц. Симеонов демонстрира не само интерес към митническата тематика, но и към фундаментални въпроси от Финансовото и Данъчното право, като например - **данъчните правоотношения** в статията: *„Балансът между правата и задълженията на пасивните субекти в данъчните правоотношения“* - За ценностите в правото. София: НБУ, 2020, с.169÷175, ISBN:978-619-233-118-4; **Бюджетното право**: *„Предложения de lege ferenda за оптимизиране на приходите в бюджета на БНТ и БНР“* - Медиите в България - 30 години по-късно. София: НБУ, 2020, с. 237÷248, ISBN:978-619-233-143-6; ДДС: *„Относно Конституционно дело № 14 от 2019 г.“* сп. Съвременно право. София: Сиби, 2022, № 1, с. 52÷59, ISSN (print):0861-18-15; **Корпоративното облагане**: *„По някои въпроси относно отклонението от данъчното облагане по смисъла на чл. 16 от Закона за корпоративното подоходно облагане или скритото разпределение на печалбата по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното*

подоходно облагане“ - Норма - Сиела, 2023, № 9, с. 1÷13, ISSN (online): 1314-5118, в които се представя също толкова авторитетно.

В своите трудове авторът е демонстрирал възможността си да борави и използва **богат научен инструментариум**. Използвани са редица методи и подходи, като - исторически метод, сравнителноправен анализ, документален анализ, функционален анализ, интердисциплинарен метод и др. Авторът притежава много добър правен език, лек изказ, способност логично да разсъждава и анализира, мотивирано да критикува и да прави убедителни научно обосновани изводи. Във всички негови научни произведения има предложения *de lege ferenda* за изменения на действащата в страната и ЕС нормативна уредба.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

С оглед на изложеното по-горе в рецензията намирам, че научните и практически качества на представените научни трудове на Атанас Симеонов, както и неговият авторитет, като един от най-добрите ни специалисти в митническото право, са неоспорими, поради което считам, че същият отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност **професор** на ЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”, поради което препоръчвам на научното жури и на Факултетния съвет на Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ да **изберат доц. д-р Атанас Огнянов Симеонов на длъжността професор по професионално направление 3.6 Право.**

15.03.2024 г.

Рецензент:

С о ф и я

(доц. д-р Ю. Кучев)